

EVROPSKA
KOMISIJA

Bruselj, 25.9.2013
COM(2013) 656 final

POROČILO KOMISIJE EVROPSKEMU PARLAMENTU IN SVETU

**o morebitnih novih zahtevah za označevanje tekstilnih izdelkov in o študiji o alergenih
snoveh v tekstilnih izdelkih**

POROČILO KOMISIJE EVROPSKEMU PARLAMENTU IN SVETU

o morebitnih novih zahtevah za označevanje tekstilnih izdelkov in o študiji o alergeni snoveh v tekstilnih izdelkih

1. Uvod

Uredba (EU) št. 1007/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. septembra 2011 o imenih tekstilnih vlaken in s tem povezanim etiketiranjem in označevanjem surovinske sestave tekstilnih izdelkov¹ (v nadaljnjem besedilu: „Uredba o tekstilu“ ali „Uredba“) je edini sektorski zakonodajni akt EU, ki se uporablja za tekstilne izdelke². Določa pogoje in pravila za etiketiranje in označevanje tekstilnih izdelkov ter pravila o imenih tekstilnih vlaken. Uporablja se za vse izdelke, ki vsebujejo vsaj 80 utežnih odstotkov tekstilnih vlaken, vključno s surovinami, polizdelki ali končnimi izdelki industrijske ali ročne izdelave ter delno ali v celoti izdelanimi konfekcijskimi izdelki.

Člen 24 Uredbe o tekstilu zahteva, da Evropska komisija do 30. septembra 2013 predloži Evropskemu parlamentu in Svetu poročilo, ki so mu po potrebi priloženi zakonodajni predlogi „o morebitnih novih zahtevah o označevanju, ki bodo uvedene na ravni Unije, da se potrošnikom zagotovijo točne, ustrezne, razumljive in primerljive informacije o lastnostih tekstilnih izdelkov“. Proučena vprašanja med drugim vključujejo sistem označevanja porekla, sistem harmoniziranega označevanja za vzdrževanje, vseevropski enotni sistem označevanja velikosti, navedbo alergeni snovi, elektronsko označevanje in druge nove tehnologije ter nejezikovne znake ali šifre za določitev tekstilnih vlaken. Ker člen 12 Uredbe o tekstilu uvaja zahtevo za označevanje tekstilnih izdelkov, sestavljenih iz netekstilnih delov živalskega izvora, je bilo proučeno tudi morebitno etiketiranje ali označevanje usnjenih izdelkov. Člen 25 Uredbe je zahteval tudi, da Komisija izvede študijo, v kateri bi ocenila, ali obstaja vzročna zveza med alergičnimi reakcijami in kemičnimi snovmi ali mešanici, uporabljenimi v tekstilnih izdelkih, in po potrebi predloži zakonodajne predloge.

To poročilo je pripravljeno na podlagi rezultatov študij, izvedenih v imenu Evropske komisije. V teh študijah so bili analizirani različni sistemi označevanja za tekstilne in usnjene izdelke ter vzročna zveza med alergijami in kemičnimi snovmi v končnih tekstilnih izdelkih. O rezultatih teh študij so temeljito razpravljali strokovnjaki iz držav članic, člani industrije in drugi deležniki, zlasti v okviru Strokovne skupine za tekstilna imena in označevanje³. V študiji o označevanju tekstilnih izdelkov so bili upoštevani rezultati študije, izvedene leta 2010 v imenu Generalnega direktorata za notranjo politiko Evropskega parlamenta⁴. To poročilo upošteva obstoječe veljavne evropske in mednarodne standarde, obravnava pa tudi vprašanja s področja malih in srednjih podjetij (MSP). Poglavje 2 vključuje pregled tekstilne in konfekcijske industrije, poglavji 3 in 4 vključujeta povzetek pregleda morebitnih novih

¹ UL L 272, 18.10.2011, str. 1 <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2011:272:0001:0064:EN:PDF>.

² Uredba o tekstilu je 8. maja 2012 razveljavila Direktive 73/44/ES, 96/73/ES in 2008/121/ES. Prehodno obdobje za tekstilne izdelke, ki so skladni z Direktivo 2008/121/ES in ki so bili dani na trg pred začetkom veljavnosti Uredbe, se konča 9. novembra 2014.

³ Zapisniki sestankov Strokovne skupine za tekstilna imena in označevanje so na voljo na http://ec.europa.eu/enterprise/sectors/textiles/documents/index_en.htm.

⁴ Študija Evropskega parlamenta o označevanju tekstilnih izdelkov je na voljo na <http://www.europarl.europa.eu/document/activities/cont/201108/20110825ATT25276/20110825ATT25276EN.pdf>.

zahtev za označevanje (člen 24) in glavne ugotovitve študije o kemičnih snoveh (člen 25), v poglavju 5 pa so predstavljene sklepne ugotovitve.

2. PREGLED TEKSTILNEGA IN KONFEKCIJSKEGA SEKTORJA EU

Industrijo oblikovalskega potrošniškega blaga EU sestavljajo različni sektorji, zlasti tekstil in oblačila, usnje in obutev, prosti čas (šport, igre in igrače), nakit, notranji okras ipd. Ti sektorji vključujejo več kot pol milijona podjetij, ki so dejavna v vrednostni verigi (vključno v oblikovanju, razvoju izdelkov, proizvodnji, distribuciji in maloprodaji). Skupaj ustvarijo letni promet približno 500 milijard EUR in zagotavljajo približno 5 milijonov delovnih mest v EU.

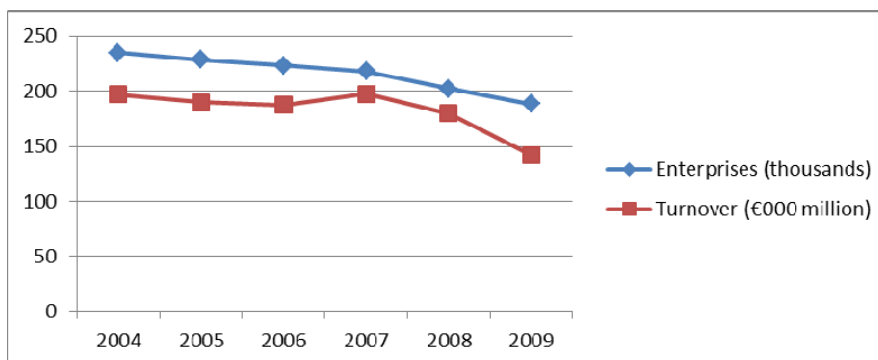
Evropska tekstilna in konfekcijska industrija je zelo raznolik⁵ industrijski sektor, ki temelji na inovacijah in ustvarjalnosti, sestavljajo pa ga predvsem mala in srednja podjetja: leta 2009 so imela podjetja povprečno 10 zaposlenih, na začetku desetletja pa 18. Leta 2011 je sektor sestavljalo več kot 185 000 podjetij z 1,7 milijona zaposlenimi v Evropi in skupnim prometom 152 milijard EUR⁶. Kot odziv na hudo globalno konkurenco se evropska podjetja vse bolj usmerjajo v raziskave, razvoj in inovacije, da bi ohranila in povečala trajnostno konkurenčnost. Specializirani izdelki z veliko dodano vrednostjo po več kot 15 letih korenitih strukturnih sprememb danes predstavljajo velik del dejavnosti sektorja. Velika prizadevanja na področju raziskav, razvoja in inovacij so izboljšala vsebino znanj in trajnost tekstilnih podjetij, zlasti tistih, ki ponujajo „prilagojene“ rešitve za nove aplikacije in storitve v zahtevnih sektorjih, kot so zdravstveno varstvo, gradbeništvo, avtomobilska industrija ter letalska in vesoljska industrija.

V zadnjih 15 letih se je energetska učinkovitost tekstilnega in konfekcijskega sektorja povečala za približno 35 %, tako glede na proizvedeno enoto kot na dodano vrednost, kar je veliko nad povprečjem za celotni proizvodni sektor. Sektor pokriva tržne segmente oblačil, tekstilnih izdelkov za notranjo opremo in tehničnega tekstila, od katerih vsak ustvari približno tretjino skupnega prometa/prihodkov. V EU pa se ravnovesje nagiba v korist tehničnega tekstila⁷, segmenta, v katerem ima EU relativno konkurenčno prednost v primerjavi s svojimi trgovinskimi partnerji. Tekstilni in konfekcijski sektor kot celota predstavlja 3 % dodane vrednosti in 6 % zaposlitev v celotnem proizvodnem sektorju. Delovna produktivnost sektorja se je v obdobju 2004–2009 povečala s približno 40 % na 46 %. Raven naložb glede na dodano vrednost je v tem obdobju ostala stabilna pri približno 11 %.

⁵ Vključuje različne dejavnosti, na primer proizvodnjo umetnih vlaken, predenje (povezano s primarno predelavo vlaken ali združeno s proizvodnjo vlaken), tkanje (pogosto združeno z barvanjem in končno obdelavo) in pletenje ter končno obdelavo (ki vključuje tudi barvanje, tiskanje, premazovanje in laminacijo).

⁶ Eurostat.

⁷ Sektor tehničnega tekstila s približno 15 000 podjetji ima približno 300 000 zaposlenih. Glavni ciljni trgi so: kmetijstvo, gozdarstvo in akvakultura; gradnja; funkcionalni deli oblačil in obutve; geotekstil in inženiring; deli pohištva in talne obloge; filtriranje in izdelki za industrijsko rabo; higiena in zdravstvo; transportna oprema; varstvo okolja; embalaža in skladiščenje; osebna zaščita in varovanje lastnine; šport in prosti čas.

Slika 1 – Število podjetij in promet tekstilne in konfekcijske industrije (2004–2009)

Vir: Eurostat

Po petletnem upadanju si je tekstilna in konfekcijska industrija očitno nekoliko opomogla od posledic finančnih pretresov, vendar je ta trend treba potrditi še s podatki za leto 2012. Glavni dejavniki in vprašanja, ki vplivajo na konkurenčnost tekstilne in konfekcijske industrije, vplivajo tudi na druge sektorje. Ključnega pomena je zlasti dostop do financ, kar omogoča naložbe za posodobitev proizvodnih objektov in razvoj izdelkov z večjo oblikovalsko vrednostjo, namenjenih obstoječim ali novim trgom. Pomanjkanje znanj je še ena velika težava, ne samo v tekstilni in konfekcijski industriji, ampak v celotni proizvodni industriji. Nekatera vprašanja, na primer pravice intelektualne lastnine in njihove kršitve, zahtevajo rešitve, ki so bolj usmerjene na tekstilni in konfekcijski sektor ter prilagojene zanj. Kot del načrta za prihodnost podjetja aktivno razvijajo tehnološke in netehnološke inovacije, kakovostne izdelke z oblikovalsko vrednostjo in blagovne znamke ter izvažajo, da bi nadomestila manjše povpraševanje v EU. Sektor postaja vse bolj konkurenčen.

3. TRENUTNO STANJE IN UGOTOVITVE O MOREBITNEM RAZVOJU OZNAČEVANJA

Ta oddelek vsebuje pregled trenutnih zahtev glede označevanja tekstilnih izdelkov in oceno potrebe po morebitnih novih zahtevah ter zaželenosti in izvedljivosti uskladitve etiketiranja in označevanja tekstilnih in usnjenih izdelkov.

Uredba o tekstilu določa, da morajo tekstilni izdelki, ki so na voljo na trgu EU, imeti etiketo ali oznako, na kateri je z imeni vlaken, navedenimi v Prilogi I k Uredbi, prikazana surovinska sestava. Imena vlaken in utežni odstotki vseh sestavnih vlaken morajo biti navedeni v padajočem vrstnem redu. Zahteve za etiketiranje in označevanje surovinske sestave veljajo za tekstilne izdelke in tekstilne dele, ki vsebujejo vsaj 80 utežnih odstotkov tekstilnih vlaken. Uredba ne ureja drugih vidikov etiketiranja in označevanja. Zahteve za etiketiranje in označevanje⁸ ne veljajo za usnjene izdelke, razen obutve, ki jo zajema Direktiva o obutvi 94/11/ES⁹. Nekateri kategorije tekstilnih izdelkov, vključno s preprogami, drugimi talnimi oblogami in izdelki za notranji okras, zajema tudi Uredba (EU) št. 305/2011¹⁰ o določitvi usklajenih pogojev za trženje gradbenih proizvodov.

Potreba po morebitnih novih zahtevah za označevanje je ocenjena na podlagi študij, izvedenih v imenu Komisije, in preverjena ter dopolnjena z obširnimi razpravami¹¹ s širokim spektrom

⁸ Izdelki, ki vsebujejo manj kot 80 utežnih odstotkov tekstilnih vlaken, ne spadajo na področje uporabe Uredbe o tekstilu in zahteve za etiketiranje in označevanje ne veljajo zanje. Primer takšnih izdelkov so izdelki, ki vsebujejo 79 utežnih odstotkov usnja.

⁹ UL L 100, 19.4.1994, str. 37 <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CONSLEG:1994L0011:20070101:EN:PDF>.

¹⁰ UL L88, 4.4.2011, str. 5 <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2011:088:0005:0043:EN:PDF>

¹¹ Sestanki (opomba 3) in potrošniška raziskava (opomba 14).

deležnikov. Ker so študije o morebitni uskladitvi označevanja študije o izvedljivosti, ki imajo namen zagotoviti informacije, ki bodo podlaga za oceno morebitnega vpliva, so možnosti politike številčnejše in širše opredeljene, kot bi bile v formalni fazi ocenjevanja vpliva. Te študije zagotavljajo dober pregled morebitnih vplivov in koristi morebitnih novih zahtev. Na podlagi ponazoritvenih primerov je bilo mogoče oceniti, ali je potrebna dodatna utemeljena ocena stroškov in koristi.

Ker člen 24 Uredbe o tekstilu določa, da bi bilo treba v posvetovanju z ustreznimi deležniki proučiti morebitne zahteve za označevanje, usmerjene na potrošnike¹², je študija o označevanju tekstila¹³ vključevala potrošniško raziskavo in intervjuje z deležniki¹⁴; ocenjene so bile različne možnosti etiketiranja in ocenjevanja, kot je navedeno v nadaljevanju:

(a) Sistem označevanja porekla

Označevanje porekla je v interesu potrošnikov. Temeljita razprava o ustreznosti uvedbe sistema označevanja porekla v Uredbi o tekstilu trenutno ni primerna zaradi nedavnega sprejetja predloga Komisije za Uredbo o varnosti potrošniških proizvodov¹⁵, v katerem namerava Komisija uvesti vseevropski medsektorski sistem, ki obravnava državo porekla in druge vidike sledljivosti. Znatno število deležnikov, vključno v tekstilnem sektorju, je pozitivno sprejelo te spremembe.

(b) Sistem označevanja za vzdrževanje

Za potrošnike je najpomembneje, da je označen najboljši način vzdrževanja tekstilnih izdelkov. Na splošno so seznanjeni s trenutnim sistemom označevanja, ki ga je sprejel zasebni sektor, in ga razumejo. Ta prostovoljni sistem, ki je dobro uveljavljen po vsem svetu, je v lasti in pod nadzorom deležnikov ter predstavlja osnovo za standard EN ISO 3758:2012 (tekstil – označevanje vzdrževanja s simboli) in druge sisteme (npr. v ZDA). Pričakovane koristi zakonodajnega (obveznega) pristopa so samo omejene in, odvisno od zmožnosti podjetja, da prevzema stroške, morda ne odtehtajo verjetnega prenosa stroškov na končne potrošnike. Prednost je v izboljšanju delovanja trenutnega sistema, po možnosti za boljše zadovoljevanje potreb potrošnikov, na primer z uporabo novih znakov in, po potrebi, ozaveščanjem (npr. o pranju oblačil pri nizkih temperaturah), kar zasebni sektor počne na kakršen koli način.

(c) Sistem označevanja velikosti

Za potrošnike je zelo pomembno, da lahko najdejo pravilno velikost. Seznanjeni so z različnimi obstoječimi prostovoljnimi sistemi, podjetja in javne organizacije pa ponujajo tabele za pretvorbo. Kljub težavam so razviti evropski in mednarodni standardi (ISO), zlasti standard EN 13402, ki določa sistem šifrskih oznak za označevanje velikosti oblačil. Od obveznega sistema, v primerjavi z enotnim vseevropskim standardiziranim sistemom, se pričakujejo omejene koristi. Poudarek bi bilo treba nameniti izvajanju in dokončanju potekajoče standardizacije. Ustrezni deležniki in javni organi bi po potrebi lahko zagotovili podporo pri premagovanju težav in doseganju širšega soglasja za standardizirani sistem.

(d) Navedba alergenih snovi

¹² Člen 24.1 – „da se potrošnikom zagotovijo točne, ustrezne, razumljive in primerljive informacije“.

¹³ Študija o označevanju tekstila je na voljo na http://ec.europa.eu/enterprise/sectors/textiles/files/studies/study-report-labelling-textile_en.pdf.

¹⁴ Kot je navedeno v študiji o označevanju tekstila, je bila v sedmih državah članicah opravljena potrošniška raziskava z več kot 3 500 anketiranci.

¹⁵ COM(2013) 78 final – predlog Uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o varnosti potrošniških proizvodov in razveljavitvi Direktive Sveta 87/357/EGS in Direktive 2001/95/ES z dne 13. februarja 2013.

Prisotnost alergenih snovi v končnih tekstilnih izdelkih in s tem povezane nevarnosti sta pomembni vprašanji za številne potrošnike. Trenutno že obstaja nekaj prostovoljnih sistemov potrjevanja in označevanja v zvezi z vsebnostjo kemikalij, ki potrošnike seznanjajo s prisotnostjo (ali odsotnostjo v primeru nekaterih izdelkov) teh snovi. Za vse snovi, ki so lahko v tekstilnih izdelkih, pa niso določene koncentracije, ki lahko povzročijo alergične reakcije pri izpostavljenih skupinah posameznikov. Treba bi bilo poiskati znanstveno utemeljene epidemiološke podatke. Še naprej obstajajo tudi negotovosti, zlasti glede vzročne zveze med tekstilnimi izdelki in alergijami med prebivalstvom, izpostavljenostjo potrošnikov in spremenljivostjo odziva v odvisnosti od odmerka pri alergičnih reakcijah različnih posameznikov ter kemičnimi snovmi, ki ostanejo v končnih tekstilnih izdelkih. Trenutno te negotovosti dejansko ovirajo obveščanje potrošnikov s točnimi, ustreznimi in primerljivimi informacijami o dejanskih tveganjih, povezanih s prisotnostjo kemikalij v tekstilnih izdelkih. Takšne informacije so učinkovite, če so razumljive in smiselne za vse potrošnike. Zanesljivejše in preverljivejše informacije so zahtevane tudi za to, da se dokaže skladnost, izvede tržni nadzor in uporabijo izvršilni ukrepi. Obstoječa horizontalna zakonodaja, zlasti Uredba (ES) št. 1907/2006 o registraciji, evalvaciji, avtorizaciji in omejevanju kemikalij (REACH)¹⁶ in Uredba (ES) št. 1272/2008 o razvrščanju, označevanju in pakiranju snovi ter zmesi (CLP)¹⁷ ter druga zakonodaja (npr. o kozmetičnih izdelkih, biocidnih proizvodih in pesticidih), bi lahko zagotovila rešitev za odpravo tveganj zaradi nekaterih snovi v tekstilnih izdelkih.

- (e) Elektronsko označevanje in druge tehnologije ter nejezikovni znaki ali šifre (za določitev vlaken)

Na trgu je na voljo več novih in inovativnih tehnologij ter orodij za prikaz informacij, npr. dvodimenzionalne kode in radiofrekvenčna identifikacija (RFID), ki se uporabljajo za prehrambene in tekstilne izdelke. Preizkusi, ki so jih na področju upravljanja zalog, naročil in strank opravila velika maloprodajna podjetja, kažejo zanimive rezultate. Za razširjeno uporabo v malih in srednjih podjetjih pa so potrebne gospodarnejše in cenovno ugodnejše rešitve. Koristi zakonodajnega (obveznega) pristopa za potrošnike so razumljene kot omejene, stroški pa so še vedno previsoki. Posamezna podjetja bi morala imeti na voljo izbiro med različnimi konkurenčnimi sistemi.

- (f) Druge vrste označevanja in označevanje pristnosti usnja

Komisija je analizirala tudi druge vrste označevanja, ki niso izrecno navedene v členu 24 Uredbe, zlasti ekološko označevanje, okoljsko označevanje ter označevanje socialne pravičnosti, vnetljivosti in pristnosti. Rezultati so pokazali, da so potrošniki bili seznanjeni z različnimi obstoječimi standardi ter mednarodnimi ali nacionalnimi sistemi ali sistemi EU, npr. ekološkim označevanjem (zasebni sistem), okoljskim označevanjem (znak EU za okolje, Nordic Swan, Blue Angel ipd.), označevanjem socialne pravičnosti (standard ISO 26000). Več okoljskih oznak že zagotavlja omejevanje uporabe nevarnih snovi, ki lahko škodujejo okolju in povzročijo alergične reakcije. Zanimanje potrošnikov za podobne sisteme označevanja na ravni EU v okviru Uredbe o tekstilu je bilo zato majhno. Po drugi strani so rezultati raziskave med potrošniki in proizvajalci o označevanju usnja¹⁸ pokazali, da po mnenju anketirancev oznaka za pristnost usnja prinaša koristi. Komisija je zato nedavno začela izvajati ocenjevanje vpliva, da bi temeljito ocenila stroške in koristi različnih možnosti

¹⁶ UL L396, 30.12.2006, str. 1 <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2006:396:0001:0849:EN:PDF>.

¹⁷ UL L353, 31.12.2008, str. 1 <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2008:353:0001:1355:en:PDF>.

¹⁸ Študija o označevanju usnja je na voljo na http://ec.europa.eu/enterprise/sectors/leather/files/study-report-labelling-leather_en.pdf.

politike na področju označevanja pristnosti usnja, vključno z zakonodajno. Na podlagi rezultatov te ocene vpliva se bo Komisija odločila, ali bi bilo treba predlagati morebitno ukrepanje na ravni EU.

4. ŠTUDIJA O ALERGENIH SNOVEH

V skladu s členom 25 Uredbe o tekstilu je bila Komisija pooblaščenca, da prouči morebitno vzročno zvezo med alergijami in kemičnimi snovmi ali mešanicami, uporabljenimi v tekstilnih izdelkih, in da na podlagi rezultatov te študije¹⁹ po potrebi predloži zakonodajne predloge v okviru obstoječe zakonodaje. V skladu z navedenim členom je študija upoštevala ugotovitve študij, izvedenih na ravni držav članic, in se osredotočila na kemične snovi v končnih tekstilnih izdelkih in ne na tekstilna vlakna ali vlakna. Študija prav tako ni zajemala vidikov zdravja pri delu in ocene tveganja kemikalij. Na podlagi rezultatov študije so v tem oddelku predstavljene različne možnosti obravnavanja vprašanj glede alergenih snovi pri proizvodnji tekstila.

Večina tekstilnih izdelkov se lahko šteje za varne²⁰, čeprav se pri občutljivih posameznikih pojavijo alergične reakcije na tekstilna vlakna, ali na samo volno ali pa na nekatere kemične snovi (ali mešanice), uporabljene pri proizvodnji tekstilnih izdelkov. Približno 1–2 % vseh kontaktnih alergij naj bi povzročil tekstil²¹ (ki je četrti najpogostejši vzrok za kozmetičnimi izdelki²², kovinskimi dodatki in zdravili). Približno dve tretjini primerov alergij, povezanih s tekstilom, se pripisuje disperznim barvilom, ki lahko v nekaterih primerih pri občutljivih posameznikih povzročijo alergijski kontaktni dermatitis (ACD). Trenutno znanstveno znanje kaže, da lahko nekatere smole za končno obdelavo tekstila izločajo snovi, ki pri občutljivih posameznikih povzročijo alergijski kontaktni dermatitis. Številni tekstilni dodatki in pomožne snovi le v redkih primerih povzročijo preobčutljivost, reaktivna barvila pa je sploh ne povzročajo. V končnih tekstilnih izdelkih lahko ostanejo snovi, ki so na podlagi svojih lastnosti opredeljene kot snovi, ki dražijo kožo ali povzročajo njeno preobčutljivost.

Zaenkrat še ni mogoče sprejeti splošnega sklepa o tem, ali obstaja vzročna zveza med alergičnimi reakcijami in kemičnimi snovmi, ki se uporabljajo v končnih tekstilnih izdelkih in ostanejo v njih. Obstaja negotovost o dejanskem izločanju in varnih mejnih koncentracijah kemičnih snovi, ki povzročajo preobčutljivost in draženje, v končnih tekstilnih izdelkih, kar otežuje zagotavljanje točnih in ustreznih informacij o tveganjih za potrošnike. Poleg tega je treba opraviti oceno tveganja, da se ugotovi, ali navedene snovi predstavljajo nesprejemljivo tveganje, ki zahteva ukrepanje v okviru omejevalnega postopka Direktive REACH. Strokovno pregledani epidemiološki podatki so redki²³ in zastareli, če so na voljo.

¹⁹ Študija o vzročni zvezi med alergičnimi reakcijami in kemičnimi snovmi ali mešanicami, uporabljenimi v tekstilnih izdelkih http://ec.europa.eu/enterprise/sectors/textiles/files/studies/study-allergic-reactions-textile_en.pdf.

²⁰ Leta 2012 je velika večina obvestil RAPEX o tekstilu in oblačilih obravnavala tveganje, povezano z uporabo trakov in ne s kemičnimi snovmi.

²¹ Informacije BfR št. 018/2007

²² http://www.bfr.bund.de/cm/349/introduction_to_the_problems_surrounding_garment_textiles.pdf.

²³ „Oceniti je mogoče, da pogostost kontaktnih alergij na dišavne sestavine pri splošnem prebivalstvu v Evropi znaša 1–3 %“. Mnenje Znanstvenega odbora za varstvo potrošnikov o dišavnih alergenih v kozmetičnih izdelkih, stran 7. Mnenje SCCS/1459/11 je na voljo na http://ec.europa.eu/health/scientific_committees/consumer_safety/docs/sccs_o_102.pdf.

²³ „Podatki, pridobljeni na podlagi poskusov z izvabljanjem z odmerki pri ljudeh, so z več vidikov zelo omejeni.“ Mnenje SCCS/1459/11 o dišavnih alergenih v kozmetičnih izdelkih, stran 8.

Velika večina snovi, ki se uporabljajo pri proizvodnji tekstila in so prisotne v končnih tekstilnih izdelkih, ne povzroča preobčutljivosti in ne draži²⁴. Obstajajo snovi, ki vzbujajo zaskrbljenost²⁵, za katere obstoječa zakonodaja EU (npr. Direktiva REACH, Uredba o kozmetičnih izdelkih, Uredba o detergentih in znak EU za okolje) omejuje ali prepoveduje uporabo. Kar se tiče snovi, ki vzbujajo veliko zaskrbljenost, je Komisija konec leta 2012 v sodelovanju z Evropsko agencijo za kemikalije in državami članicami razvila časovni načrt za snovi, ki vzbujajo veliko zaskrbljenost²⁶, za opredelitev vseh snovi, ki vzbujajo veliko zaskrbljenost in so pomembne za EU, ter vključitev na seznam kandidatnih snovi za odobritev v okviru Direktive REACH do leta 2020. Časovni načrt vključuje začetno presejanje za izločitev snovi, ki se med drugim ne proizvajajo in/ali uporabljajo v EU. Nato sledi analiza RMO (Risk Management Option) za opredelitev najprimernejšega načrta za prihodnost za obravnavo potencialnih tveganj. Ta analiza bo po potrebi predlagala nadaljnje ukrepe v okviru Direktive REACH ali zunaj njega. Morebiten regulativni pristop mora temeljiti na zanesljivih, preverljivih in preprosto razumljivih informacijah, saj bodo le tako zagotovljene želene koristi za potrošnike in podjetja ter omogočeni skladnost, izvrševanje in tržni nadzor.

Prihodnji razvoj se bo verjetno osredotočil na spodbujanje raziskovanja alternativnih nealergenih snovi, oceno izpostavljenosti in tveganja ter obravnavanje negotovosti glede snovi, ki se lahko izločajo iz končnih tekstilnih izdelkov, in koncentracij/mejnih vrednosti za zaščito pred alergijami. Delo, opravljeno na področju izvajanja časovnega načrta za snovi, ki vzbujajo veliko zaskrbljenost, bi lahko bilo del možnega nadaljnega ukrepanja po študiji o zvezi med alergičnimi reakcijami in kemikalijami v tekstilnih izdelkih. Izvajanje časovnega načrta za snovi, ki vzbujajo veliko zaskrbljenost, bo vključevalo vzpostavitev ad hoc koordinacijske skupine za presejanje snovi, ki povzročajo preobčutljivost, in določitev tistih, ki lahko vzbujajo veliko zaskrbljenost. Ta skupina bi lahko izvajala presejanje seznamov snovi v tekstilnih izdelkih, kot je navedeno v okviru študije iz člena 25, in jih, če je ustrezno, vključila v nadaljnjo prioritizacijo ter analizo RMO.

5. SKLEPNA UGOTOVITEV

Rezultati študij, izvedenih v imenu Komisije, in posvetovanj s širokim spektrom deležnikov so pokazali, da je razvoj novih pobud za določitev novih zahtev za označevanje za tekstilne izdelke v interesu potrošnikov.

Na podlagi opravljenih ocen pa je Komisija sklenila, da naslednjih zahtev za označevanje, ni treba obravnavati v Uredbi o tekstilu, če trenutno že veljajo ali se razvijajo na podlagi drugih regulativnih ali neregulativnih okvirov: (i) označevanje za vzdrževanje in označevanje velikosti je urejeno s prostovoljnimi sistemi ali standardi; (ii) standardizacija napreduje proti usklajenemu sistemu označevanja velikosti in šifrskih oznak na ravni EU in mednarodni ravni; in (iii) označevanje države porekla je obravnavano v predlogu Komisije za Uredbo o varnosti potrošniških proizvodov, ki v členu 7 predstavlja medsektorsko rešitev za državo porekla in vidike, povezane s sledljivostjo.

Glede zahtev za označevanje za alergene snovi, ki se uporabljajo pri proizvodnji tekstila, je Komisija sklenila, da so nadaljnja prizadevanja na področju raziskovanja in uporabe

²⁴ Določenih je bilo približno 70 alergenih snovi, poročilo KEMI št. 3/13 <http://www.kemi.se/Documents/Publikationer/Trycksaker/Rapporter/Rapport-3-13-textiles.pdf>.

²⁵ Snovi, ki vzbujajo zaskrbljenost, vključujejo: snovi, ki so rakotvorne, mutagene in strupene za razmnoževanje (CMR), snovi, ki so obstojne, strupene in se kopičijo v organizmih (PBT), povzročitelje endokrinih motenj ipd.

²⁶ Časovni načrt za snovi, ki vzbujajo veliko zaskrbljenost, določa proces za določitev in oceno več kategorij potencialnih snovi, ki vzbujajo veliko zaskrbljenost, vključno s snovmi, ki povzročajo preobčutljivost. (<http://register.consilium.europa.eu/pdf/en/13/st05/st05867.en13.pdf>)

alternativnih in nealergenih snovi pomembna. Čeprav že obstaja nekaj prostovoljnih sistemov označevanja za obveščanje potrošnikov o prisotnosti nevarnih snovi (vključno z alergenimi snovmi) v tekstilnih izdelkih, bi bilo treba nadaljevati z raziskovanjem sistemov označevanja in drugih orodij za prenos informacij. Treba bi bilo oceniti tudi potrebo po nadaljnjih ukrepih za nadzor prisotnosti snovi (zlasti tistih, ki povzročajo preobčutljivost), ki so v končnih tekstilnih izdelkih in se lahko izločajo iz izdelkov, in jo po potrebi obravnavati v okviru ustreznih instrumentov, ki so na voljo v zakonodaji o kemikalijah EU, zlasti v okviru Direktive REACH. Upoštevani bodo rezultati vzporednih procesov, kot je potekajoča revizija meril znaka EU za okolje za tekstilne izdelke.